

Sygn. akt IV KK 687/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **M. M.**

skazanego za czyn z art. 217§1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 grudnia 2021r.

na posiedzeniu w trybie art. 535§5 k.p.k.

kasacji wniesionej – na korzyść – przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 września 2021r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 listopada 2020r., sygn. akt II K (...)

1. uchyla zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 września 2021r. oraz zmieniony nim wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 listopada 2020r. i przy zastosowaniu art. 537§2 k.p.k., na podstawie art. 17§1 pkt 6 k.p.k., umarza postępowanie w sprawie;

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2020r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w K. uznał oskarżonego M. M. za winnego popełnienia czynu z art. 207§1 k.k., polegającego na tym, że:

- w okresie od nieustalonego dnia miesiąca września 2017r. do nieustalonego dnia miesiąca lutego 2019r. w K., znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną M. M. poprzez wszczynanie awantur, w trakcie których uderzał ją rękami i poduszką w głowę, szarpał za ręce i włosy, popychał, rzucał na łóżko i na podłogę, przytrzymywał i polewał głowę wodą, a także wyzywał i groził pozbawieniem życia.

Za ten czyn Sąd wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I sentencji wyroku), której wykonanie, na podstawie art. 69§1 i §2 k.k. i art. 70§2 k.k., warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat (pkt II sentencji wyroku). Ponadto Sąd Rejonowy oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora i nałożył obowiązek określony w art. 72§1 pkt 1 k.k. na okres 6 miesięcy (pkt III i IV sentencji wyroku).

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie prawa procesowego - tj. art. 7 k.p.k., art. 193 k.p.k. i art. 2§2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170§1 pkt 3 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych. Stawiając powyższe zarzuty obrońca M. M. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zrzuconego mu czynu.

Wyrokiem z dnia 27 września 2021r., sygn. akt IV Ka (...), Sąd Okręgowy w K. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił punkty I – IV tego orzeczenia, a następnie przyjął, że oskarżony M. M. w nieustalonym dniu pomiędzy 1 a 26 sierpnia 2018r. w K. naruszył nietykalność cielesną swojej żony M. M. poprzez popychanie jej, przytrzymywanie rękami i polewanie jej głowy zimną wodą, czym wypełnił znamiona przestępstwa z art. 217§1 k.k. Za tak przypisany czyn Sąd, na mocy art. 66§1 i 2 k.k. oraz art. 67§1 k.k., warunkowo umorzył wobec M. M. postępowanie karne na okres próby wynoszący rok.

Kasację od powyższego orzeczenia, na korzyść oskarżonego, wywiódł prokurator. Zaskarżając wyrok w całości postawił zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego, tj. art. 17§1 pkt 6 k.p.k. polegającego na wydaniu wobec M. M. wyroku warunkowo umarzającego

postępowanie karne o przestępstwo z art. 217§1 k.k., w sytuacji, gdy pokrzywdzona złożyła zawiadomienie o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego po upływie roku od dnia, w którym dowiedziała się o osobie jego sprawcy, a zatem w czasie, kiedy ustała już karalność tego czynu w myśl art. 101§2 k.k., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439§1 pkt 9 k.p.k.

W konkluzji kasacji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu I instancji i umorzenie postępowania karnego wobec M. M. o czyn z art. 217§1 k.k., wobec przedawnienia jego karalności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wywiedziona przez prokuratora jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., dlatego możliwe było jej rozpoznanie na posiedzeniu.

W przedmiotowej sprawie w istocie doszło do rażącego uchybienia o randze bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w art. 439§1 pkt 9 w zw. z art. 17§1 pkt 6 k.p.k.

Jak wynika z analizy akt sprawy, M. M. złożyła ustne zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa znęcania w dniu 3 września 2019r. (k. 1-4 akt sprawy). Ustalenie przez Sąd Okręgowy, że do przestępstwa na jej szkodę doszło w okresie pomiędzy 1 a 26 sierpnia 2018r. i że wypełniało ono znamiona art. 217§1 k.k., wykluczało możliwość przypisania tego czynu M. M..

Stosownie do treści art. 101§2 k.k. karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia.

Bezsporne jest, że ściganie przestępstwa z art. 217§1 k.k. odbywa się z oskarżenia prywatnego (art. 217§3 k.k.). Niewątpliwe jest też, że M. M. знаła sprawcę czynu już w dacie jego popełnienia. Co za tym idzie, bieg terminu przedawnienia należało liczyć od dnia 26 sierpnia 2018r. Tym samym z dniem 26 sierpnia 2019r. doszło do przedawnienia karalności czynu, który z rażącym naruszeniem prawa przypisano M. M..

Bez znaczenia pozostawało w tym zakresie objęcie czynu z art. 217§1 k.k. ściganiem z urzędu przez prokuratora. I w takim bowiem wypadku obowiązywały

terminy określone w art. 101§2 k.k. i 102 k.k. (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018r., sygn. akt III KK 121/18, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019r., sygn. akt V KK 427/18, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2008r., sygn. akt V KK 5/08).

W tym stanie rzeczy kasację prokuratora należało uznać za oczywiście zasadną, zaskarżony wyrok oraz wyrok nim zmieniony uchylić, a postępowanie w sprawie umorzyć na podstawie art. 17§1 pkt 6 k.p.k.

O wydatkach związanych z rozpoznaniem kasacji orzeczono na podstawie art. 638 k.p.k.